

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrasats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mítt, 29, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 3'50.

AMORS ILÍCITS.

Tot torna en aquesta vida...
!lo primé amor may s' olvida!

CRÓNICA.

FESTAS Y GARROTADAS.

o ha arribat encare l' hora de acudir als comicis y depositar papeletas a l' urna.

Pero una part del país ja vota. Y en Cánovas ja fa 'l bot.

Ara com ara votan los bilbahins omplint de obsequis a n' en Sagasta. Lo reben ab lo major entusiasme, l' acompanyan per tot arréu, l' aplaudeixen ab deliri, organisan balls en honor seu, li dedican banquetes, lo fan anar als toros ahont li dispensan ruidosas ovacions y 'ls ve-pres disparan cohets y focs artificials, com si tractessin d' enlluhernarlo.

En Sagasta caygut sembla un rey. Y naturalment en Cánovas brinca de indignació.

Y 'ls conservadors, per consolarlo, diuen: —No 's desesperi, D. Antón. Tot aixó no es natural, no es espontáneo: son obsequis comprats.

Y responen los de Bilbao: —En efecte 'ns gastém en obsequi del jefe liberal los quartos que 'ls conservadors han de donarnos pèl vot, quan vingan las eleccions.

Un entusiasta del Mónstruo va arribarse fins a la ciutat invicta, per enterarse de l' actitut que guardaria aquell poble 'l dia que D. Antón anés a visitar-lo.

Y sembla que li van dir: —També l' obsequiarém, que aquesta es la terra de l' amabilitat y de la complacencia.

Lo conservador entusiasmát preguntava: —Y dispararan cohets?

—Sí, senyor, tants com ne vulga. Precisament ahir ne varem rebre unas quantas toneladas dels que xiulan.

Lo missatjer del Mónstruo va caure 'n basca.

Lo qu' está succehint a Bilbao se presta a moltes consideracions.

¿Es qu' en Sagasta cap a sas vellesas, adquireix una popularitat que may a la seva vida ha conegut? ¿Es que la seva bona estrella es tal, que en lloch de gastarse ab lo temps y ab l' exercici del poder com tots los homes públics, se rejuveneix y 's rehabilita?

No hi ha dupte que la influencia de la sort es molla en tot lo que 's refereix al home del tupé. Pero s' ha de tenir en compte, que per virtut ó per necessitat, en Sagasta dels últims temps ha hagut de adoptar los temperaments democrátichs, y 'l país que vol progrés, llibertat y democracia sobre tot, olvida passadas injurias, y aplaudeix al home que representa una part, la més possible, la més immediata de las aspiracions que sustenta.

Además, hi ha un altre aspecte de la qüestió. Aplaudir a n' en Sagasta equival a xiular a n' en Cánovas.

Cada aplauso que reb lo jefe de la fusió, ha de semblarli al altre un cop de puny a la boca del ventrell.

No hi ha més. La síntesis de lo que passa pot formularse de la següent manera:

—Mira si n' ets de lleig y antipátich joh mónstruo! que fins trobém simpátich y guapo al home del tupé.

Y aquestas festas tributadas al cap de colla del partit liberal portan quí.

Son la condèmnació teta pèl vot popular de la injustificada pujada al poder del partit conservador. Mentres lo país espera l' ocasió de formular en las urnas aquest pensament, anticipa ja las sevas opinions y aprofita tots los medis de manifestarlas.

Sab que cada obsequi tributat a n' en Sagasta, ha de produhir un atách nerviós al mónstruo, y mira si a copia de tremolins li cau la cullera de las mans.

Mentres tant, continua lo politica conservadora desplegant tot lo seu corteig de benauransas.

A las garrotadas del Passeig de Colón, varen respondre desseguida, càrregas de caballeria a Málaga, contra indefensas treballadoras, pallissas a sant Andreu de Palomar; a Poizreig y demés pobles de la conca alta del Llobregat, una especie de cassera contra 'ls treballadors, victimas del feudalisme industrial. Alguns de aquells intelissos s' han vist obligats a emigrar, altres havian de demanar refugi en las espessuras del bosch, pera lliurar-se de las persecucions dels civils y dels mossos de l' esquadra.

Ab aquests medis han lograt que 's tornessen a obrir las fabricas. La maquinaria funciona; pero 'ls gèrmenes d' odi y de rancunia fermentan en lo cor de las honradas clases obreres y un dia ó altre estallaran, produhint los temibles efectes consegüents.

Mal vá quan se diu, com poden dir avuy los conservadors: *La pau regna en Varsovia.*

A Jaen hi ha hagut tiros contra 'ls entusiastas que habian anat a rebre a un diputat liberal: resultat: tres morts y alguns ferits... *Puede el baile continuar.*

A Linares un alcalde liberal logra contenir un moti popular, a propòsit dels consúms, sense ocasionar cap desgracia, y 'l premi que se li ha donat, ha sigut pèndre-li la vara. Alcalde que no la fassa servir per rompre quan vinga 'l cas un parell de dotzenas de costellas, no serveix en temps de conservadors.

Y com si la qüestió de las Carolinas, hagués de produhir conflictes y més conflictes, quan los conservadors governan, a Yap, una colla de salvatjes van trinxar a un destacament espanyol en lo moment en que anava al bosch a fer llenya refiat y sense armas.

Jo no sé l' efecte que la catástrofe haurá produhit al govern; pero 'm sembla que, salvats escrúpuls patriótics, los conservadors haurán de alegrarse de aqueixa estucinada.

Després de tot, los salvatjes de Yap, per un presentiment que 'ls inclina al esperit de imitació, han tractat als soldats del exèrcit, ab la mateixa dulsura y ab las mateixas consideracions ab que la salvatjada conservadora tracta al poble espanyol, quan, segur dels seus drets, y anhels de la llibertat, se 'n vá al bosch de las ideas progressivas a fer llenya, refiat y sense armas.

P. K.

¿VERITAT?

Sis anys fa que don Pau es diputat, y fent tant temps com fa qu' es elegit, no hi ha ningú que may l' haja sentit, perque may en las cortés, ell ha parlat.

Quan va cap al congrés, está probat, que seu en son silló, ben arripit; allí s' está roncant ben adormit fins que las discusions s' han acabat.

No més quan fan alguna votació, don Pau está despert, no vol dormir. Y si 'l govern li diu que voti «sí» no tinguin por que may voti que «no.»

Tè tots los seus parents ben empleats... ¿Veritat que son així molts diputats?

LLUIS SALVADOR.

EMBLA que algú ha demanat a n' en Sagasta que no extremi l' esperit de oposició al govern conservador. Samsón, cuydado ab Dalila.

No 't deixis tallar la cabellera, qu' es la teva forsa.

Jo al teu puesto, a qualsevol que 'm fes semblant, proposició li diria:

—Desd' ara consagraré 'ls meus esforços y no pararé fins a obtenir la reforma constitucional, de manera qu' en lo successiu no pugan ser las corassonadas de cap general, ni las influencias de cap camarilla, lo que determinin los cambis de política. Unica manera de que 'l país visca tranquil y de que las institucions no 's marejin.

Continua en gran escala la campanya administrativa, contantse fins ara un gran número de morts, ferits y contusos.

Los conservadors prometian moralisar lo país. Y fins ara 'l despampanan.

Llegeixo: «Lo ministre de Hisenda y 'l subsecretari han visitat la fabrica del sello per activar l' estampació del paper de multas.»

Ab aixó sols demostran los seus propòsits. Pèls conservadors, governar es fer pagar multas.

Un periódich ha fet un càlcul senzill y eloqüent. La monarquia a Espanya costa 11.358,294 pessetas annals.

Donchs, ab aquesta suma podrian construhirse cada any a Espanya més de 723 escolars de nova planta, invertintse unas ab otras la cantitat de 3,000 duros per cada una.

¿Y qué val més, l' esplendor de la monarquia ó l' esplendor de la instrucció?

¡La festa major de Gracia!

¿Podém nosaltres pasar per alt la festa d' una població simpática y laboriosa, que 'ns llegeix ab preferència, que comparteix las nostras ideas, y sobre tot, que guarda la campana que 'ns ha dat lo nom y la popularitat?

Per xó, encare que siga de correguda, perque l' espay no 'ns permet extèndrens tant com voldriam y Gracia 's mereix, hem de fer constar que la vehina població ha celebrat una festa esplèndida, alegre y digna de la seva fama.

Balls en los cassinos y societats, funcions de teatros, festas de barri, tot ha sigut brillant y pintoresch. Los carrers adornats hi han sigut en abundancia. los balls populars s' hi han contat a dotzenas y 'l magnífich castell de focs disparat a la entrada del carrer Major, va demostrar que Gracia no 's queda enrera y que tan en dias de festa com en dias de feyna pòt posarse al costat de las grans capitals.

LA CAMPANA, filla legitima de Gracia, plena d' entusiasme li dedica una batallada y li envia la seva felicitació.

Está malalt, ab una grave afecció a la vista, nostre bon amic lo diputat provincial y reputat autor dramátich, don Eduart Vidal Valenciano.

Es inútil dir que 'l sentiment ab que publiquém aquesta noticia, es igual al goig que sentirem al poguer donar compte del seu restabliment.

Juarez Celmán, lo president destituhit de Buenos Ayres, s' ha embarcat ab rumbo a Europa.

Un golafré que s' arracona. A Europa tenia reunits los fruyts de sas rapinyas, y va ara a reunir-se ab ells.

Vaja, que 'ls pobles, inclús los de América, son una mica massa bons Jans.

Lo que han fet los diputats provincials fusionistas de Barcelona, no té dibuix.

Al nombrar la Junta provincial del cens, devian donarhi participació a tots los partits representats en aquella corporació, y no van ferho. Després de tot, las Juntas del cens están tan més autorizadas, com més condicions de legalitat ofereixen, y al prescindir los diputats provincials fusionistas del grupo republicá, van demostrar que no eran amants de la sinceritat y que ignoran del tot las actuals corrents de la política.

Pero en lo pecat trobaran la penitencia. Qui volentho tot per ell, menja més de lo regular, corra 'l perill de morir reventat.

La Epoca crida l' atenció del govern sobre 'l Congrés socialista que ha de celebrarse a Bilbao y li demana que adopti precaucions.

Vajan prenent nota 'ls que creuen que l' obrer no ha de pendre part en la política.

Nosaltres procurarem sempre convence'l ab rahons de que la política li es tan necessaria com lo pa que menja. Y en quant als conservadors, li inculcan lo mateix pensament. Y li inculcan a garrotadas.

Un dels periódichs conservadors de major autoritat s' esforça en demostrar que son urgents y necessarias algunas reformas en los procedimientos de la ley de sufragi universal.

Encare no l' han tastada, tot just l' oloran y ja fan muecas de disgust y repugnancia.

Liberals: cantemlos lo tragala.

Dels 83 comissaris de barri que a Madrit han deixat cessants, se 'n contan 60 que procedian de la guardia civil.

Ja se sab. Als civils jubilats lo govern conservador no 'ls necessita.

Los únichs civils que li serveixen son los que van ab tricorni y ab lo sabre desenvainat.

Comptes dignes de ser coneguts.

Taulas de fusta pera fixar las llistas electorals de Madrit: sis mil duros.

Impressió de las llistas: vinticinch mil duros.

Sent los electors uns cent mil y pico, resulta que cada un ve a costar sis ralets.

Aixó per comensar.

Y 'ls conservadors que deyan que ab lo sufragi universal, als electors era meyster comprarlos.

Per ara en lloch de costar diners, serveixen per guanyarne.

Vaja, que 'ls jugadors de San Sebastián si no 's fan canovistas entusiastas, demostraran que no tenen entranyas, ni sentiments, ni nada.

Trobantse en Cánovas a Biarritz, va preguntar sobre quins jochs se toleravan en aquella estació balnearia, y haventli respost que 'l baccarat, digué que també podia tolerarse a San Sebastián.

No será extrany que 'ls jugadors li envihin una comisió a donarli las gracias y a oferirli 'ls seus vots en las proximas eleccions.

Y no s' escandalisi ningú. La politica avuy es un joch. Y las més de las vegadas, un joch de ventatje.

CARTAS DE FORA.—Lo nostre periódich tarda, a voltas, dos dias per anar a Rupia, sent aixis que sols se necessitan quatre horas de ferrocarril. Elevém la queixa al Administrador de Correus. Si hi ha algún empleat que tinga afició a llegir LA CAMPANA, que 'ns ho avisi y li enviarem, sempre que no entretenga las que van dirigidas als nostres suscriptors.

A Lloà (Tarragona), tenen un arcalde que passava per zorrillista, y que com a tal va ser elegit, ha organitzat una gran festa en companyia dels carlins y llanuts del poble, en la qual hi participà l'ensotanat, qu' es un valencià, ab més cara de contrabandista que de ministre de Déu, ab més cara de contrabandista que de ministre de Déu, qual ensotanat s' entretenia tirant cohets a la cara de las donas que assistian al ball públich de la plassa.

Seria ho que 'ls llanuts de Blancafort (Tarragona), si volen divertir-se fent lo rosari de l' aurora, sapiguessen respectar als carreters y damés transeunts que han de passar pels carrers, obligats per assumptos més urgents y necessaris que 'l gust de celebrar certas moixigangas. Dihem aixó per evitar contratemps, y que la cosa no acabi a cops de xurriaca. Si 's volen divertir que no destorbin: fiquinse al cau, que prou gran tenen l' iglesia.

A Artés hi havia una familia pobre, estant malalt lo marit y sent la muller vella y desvalguda. En aquesta situació demanaren a alguns vehins si 'ls volían fer la batuda del blat, aprofitant al efecte qualsevol diumenje, com aixís ho feren uns quants. Donchs a lo millor de son caritatiu treball, aparequé l' ensotanat desde 'l balcó de la rectoria, reptantlos y excomunicantlos perque treballaven en día festiu, excomunió que repetí desde 'l cubell, dihent y assegurant que no hi valia que alló ho fessen per caritat, ja que per ferho necessitaven avants lo seu permís. Es inútil dir que tot lo poble reprobava aquest acte de intransigencia. Un sacerdot verdaderament caritatiu, en lloch de excomunicar als que practicaven una obra de misericordia, s' hauria posat a ajudarlos. Pero al rector d Artés no li convé ferse duricias a las máns. ¿Qué dirian las Hicas de Maria, quan los hi fica l' escapulari a la pitrera, si no las tenia ben finas?

LO D' ÀFRICA.

RIDATS per don Anton que quan crida diu que verdaderament fa feresa, los ministres están reunits.

Lo president pega un cop de puny a la taula per estalviar la campaneta, y diu ah veu retumbant:

—S' obra la sessió. Aném a parlar d' aixó d' Àfrica.

Tots los ministres tremolan, especialment lo d' Estat, que no sab una paraula d' aixó d' Àfrica, a pesar de ser un negoci exclusivament seu.

—¿Qué hi ha de nou?—continua 'l monstro:—¿quínas notícias s' han rebut de Rabat?—

En Fabié obra uns ulls com unas taronjas: aquella barreja de Rabat y rebut l' deixa aludat.

Per fi, 'l duch de Tetuan, coneixent que si no diu alguna cosa farà un mal paper, s' atreueix a murmurar:

—¡Hombra! Las notícias que corran pels diaris no son del tot malas. Melilla encara s' aguanta y 'ls moros... també.

—¿Es dir que allí s' aguanta tothom? Donchs jo ja no puch aguantarme més. Estich aixordat ab la saragata que ha armat la premsa, ponderant lo que passa al nord d' Àfrica, y crech que ha arribat lo moment de fer alguna cosa

—Si 'ls moros fossin estudiants—diu en Villaverde— aviat ho arreglaría jo...

—Me sembla—salta en Cos-Gayón— que lo millor seria declarar la guerra a Turquia

—¿Qué hi té que veure Turquia ab aquesta qüestió?—replique en Cánovas:—¿no sab que 's tracta de moros?

—Y bè, moros ó turchs ¿no es igual? ¿Qué mira prim vostre!

—Miro del modo que tinch per convenient, y ab lo mèu mirar no s' hi fiqui, que altres n' hi ha que miran pitjor.

En Silvela riu dissimuladament y fa l' ullet al general Azcárraga.

—Lo cert es—prosegueix en Cánovas— que tenim un conflicte pendent, que la opinió se gira tota contra nosaltres y que a ningú de vostés se li ocorreix un remey enérgich.

—¿Remey?—diu en Fabié, tocat en lo seu amor propi d' apotecari:—me sembla que si jo buscava bè...

—Pues a veure, busqui—

Lo corresponsal del Brusi 's grata 'l nas una estona, y de repent exclama:

—Crech que ja ho tinch. No hi ha res millor que moviliar un cos...

—¿Gayón?

—Un cos d' exercit ab artillería y caballería, y enviarlo a marxas forçadas a Puigcerdá.

—¿A Puigcerdá? ¿per qué?

—Per invadir l' Àfrica immediatament...

—¿Pero qué s' empatolla! ¿Qui li ha dit que l' Àfrica cau per aquella banda?

—¡Ay ay! ¿no es per allá? Donchs jo sempre havia sentit dir que l' Àfrica comensava als Pirineos.

—¡Bah! Plegui: ¡si créyam tot lo que sentim dir! ¡tantas cosas que jo hi sentit dir de vosté.!

En Fabié baixa l' cap avergonyit y en Cánovas prossegueix enrahonant:

—De tots modos, es irquestionable que s' imposa un cop de forsa per part de Espanya.. ¿ab quins elements podríam contar en cas necessari? ¿senyor Beranger?

—¿A mi m' ho pregunta aixó? Aquest es assumpto del ministre de la guerra. Jo no tinch que ferhi res.

—¿No? ¿Y que hi aniran a peu las tropas?

—Y aral—fa 'l ministre de Marina, assombat:—¿que hi ha mar entre Àfrica y Espanya?

—¿Aixó no sabia?

—Fill, es la primera noticia... ¿Com jo no m' embarco may!

—¡Es dir!—crida en Cánovas, acabant la paciència y posantse lo mateix que una fiera:—¡es dir que aquí ningú sab res ni está enterat d' una paraula! ¡Es dir que en mitj de una qüestió...

Subítament s' obra la porta de la sala y entra un ordenansa.

—Si es servit,—diu entregant un plech al senyor Cánovas:—acaba d' arribar d' Àfrica.

Lo monstro s' apressura a obrirlo y llegeix:

«Negoci Melilla terminat. Sultán ho ha arreglat tot a gust d' Espanya.»

—¡Ay!—exclama don Anton, donant un esbufech de satisfació:—¡gracias a Aláh que 'l bon Sultán ho ha arreglat! Perque lo que es nosaltres... ja no sabíam cóm arreglarho... FANTÁSTICH.

¡OREMUS!

Ara sí que 'l negre monstro de la estúpida impietat ab una plomada sola quedarà ben aixafat. Ja no sentirém bravadas del baf libre-pensadó, ni presenciarem escarnis a la santa religió.

Entoném cants d' alegría, celebrém lo dols instant, apuntém la hermosa fetxa d' un miracle tant brillant.

¡Escultores, aléu es. átuas! ¡Músichs, toquéu a desdíl! ¡Coloquéu dalt de la gloria al beato Milá y Pi!

Aquest concejal invicte s' ha tret tot solet del cap unas ordenansas novas que proban lo molt qu' ell sab. En aquestas ordenansas hi ha un article vintidós, lo més angélich y tendre, lo més bonich y grandió... En virtut d' aquest article desde ara cap ciutadá en los días que son festa tindrà 'l dret de treballa.

¿No es vritat qu' es admirable una providencia així?

¿No es cert que té de sé un sabi lo beato Milá y Pi?

La consigna es inflexible: ningú podrà treballa; aixís la lley de la iglesia per forsa 's respectará. Tan solzament s' exceptúan aquells que, en un cas precís, pogan alcansar que 'l bisbe los concedexi permís.

L' autoritat eclesiástica manará 'l que tinga a bé; d' ella será 'l privilegi de dirnos lo qu' hem de fé.

¿Quín porvenir més seráfich, més pacífich, més diví! ¿Quína corona de gloria pèl beato Milá y Pi!

Desde avuy, la santa iglesia se pot dir que intervindrà en tots los actes y tractes del pobre género humá. Quan naixém, cap a l' iglesia; a la iglesia si 'ns casém, a la iglesia pèl enterro... per tot la necessitém.

Y com si aixó fos poch, ara fins la haurém de consultar per tancar y obrir botigas, per fer festa y treballar. Aquesta idea tan magna, aquest pensament tan fi, ha florit dins de la clepsa del beato Milá y Pi.

Jo celebro la ocurrencia y coloco al punt més alt lo candor incomparable del pastoril concejal. Concebir aquest projecte a fins del sigle dinou, es, en vritat, una cosa que impressiona y que conmov. Demano, donchs, que s' abstingan de riures públicament del regidor que proposa tan celestial pensament.

Y demano al municipi que, al anarlo a discuti, dongui... una bona carbassa al beato Milá y Pi.

C. GUMÁ.

En la llista de secretaris de govern civil que acaba de nombrar lo govern conservador, s' hi troban los següents apellidos:

Hi ha un Cortés per Alava, que demostrará que lo Cortés no quita a lo valiente. Un Travieso per Albacete, que si es tan través com diu, ja farà de las sévas; un Chapparro per Badajoz; un Herrero

per Avila y un Ferrer per Orense; un Sanson per Canarias; un Flores que no deixarà de tenir espinas, per Girona; un Tabernero per Navarra; un Barroso per Málaga, terra de molta barra; un A bella per Tarragona, que de segur treurá 'l fibló, y fins un José Maria Cánovas per Sevilla.

Cánovas... ¡y José María!

Preparínse a sentir contar desgracias.

¿Saben aquells joves que van entrar en lo Círcul liberal monárquich?

Donchs ja 's barallan. De tals pares tals fills.

Tot just surten del ou, s' imaginan veure un gra de arros y ja 's pican las crestas.

L' imperi del Marroch se descompon.

L' emperador está rodejat de kábilas insurrectas y no sab cóm sortirsén. No pot tirar endavant ni endarrera. De tant en tant li pican los talóns de las babutxas. Aquest día van robarli no sé quantas cargas de xavos morunos.

Que no s' espavili y li farán corre 'l mocador de tirar a las sultanas.

L' emperador hauria de fer com los reys d' Europa. La manera de conjurar una insurrecció consisteix en cridar als insurrectes al poder.

Algúns ni necessitat tenen d' insurreccionarse. Basta ab que amenassin.

Y así se pasa la vida y así viene la República tan callando.

Los romeristas van empenyarse en qu' en Lagartijo brindés un toro a n' en Cánovas, y en Lagartijo s' hi va negar.

Tot lo més va conformarse en brindarlo a la senyora del monstro.

Se comprén la repugnancia de 'n Lagartijo. El feo malagueño té 'ls ulls atravessats, y 'ls guenyós portan desgracia.

Cambi total d' arcaldes de barri a Barcelona. Un dels destituhits deya:

—Ara sí que m' han ben fastidiat.

—¿Y aixó?

—M' han enviat al altre barri.

L' ex-rey Milá de Servia, aquell calaverón que s' ha fet malbé la corona y la fortuna després de haver lograt que 'l divorciessen de sa legitima esposa la reyna Natalia, está a punt de casarse ab la viuda del general Barrios, president que sigui de Guatemala.

La viudeta té una fortuna de 50 milions de duros.

¿Quán temps duraran?

Deya un telégrama que al rey D. Alfonso XIII li havian sigut tallats los cabells per primera vegada en sa vida.

¿Veritat que acudir al telégrafo pera donar notícias de aquest calibre, es una cosa que té molts pèls?

Deyan que 'n Romero Robledo sustituhiria a n' en Silvela en lo ministeri de la gobernació.

Pero l' escandol los ha espantat y s' han fet endarrera. Després de tot ¿qué té més l' un ó l' altre?

L' un faria 'ls jochs de mans ab las grapas brutas.

L' altre 'ls farà ab guant blanch.

Pero 'ls jochs de mans seran sempre iguals. Jochs de mans, jochs de villáns.

«Reunido Comité y Círculo reformista, acuerdan unánimemente reiterar a V. E. incondicional adhesión, manifestándole su completa conformidad con la política de benevolencia y espectación respecto del actual gobierno, etc., etc.»

Aixís s' expressavan en Sedó y en Tort y Martorell en telegrama dirigit al pollastre d' Antequera, tot just van veure que 'l monstro y 'l pollastre s' acariciavan.

Pero jo he parlat ab conservadors y resulta que aquests no 'ls volen.

—¿Y per qué no 'ls voleu?—vaig preguntar a un d' ells.

—Perque 'ls coneixém y sabem las sévas manyas. Fan com aquell que va entaularse y preguntava al que seya al seu costat:—«¿Li agradan a vosté las olivetas?»—«Sí, senyor.»—«Donchs a mi també.» Y se las abocava totas al seu plat. Tenen molta més barra que nosaltres.

Los conservadors se barallan. Los uns están a favor d' en Silvela; los altres en contra.

Pero y vosté, D. Arseni, ¿qué fa?

A horas d' ara ja hauria de ser a Madrit y a Sant Sebastián a pacificarlos.

A una mà un paquet de bitllets de banch; a l' altra l' espasa gloriosa de Sagunto y lo de sempre.—Vaja, trieu.

Lo moro Kandor que ha anat a Madrit, sense lograr que 'l govern se l' escollés, ha errat los comptes.

¿Volia que l' atenguessen, que l' obsequiessen, que 'l distingissen?

No havia de fer més que presentar-se com a gran elector de las terras rífenyas y dir:

—Senyors, juro per Ala, quan lo Riff siga espanyol, tots los vots de las kábilas, seran per en Cánovas.

A San Sebastián, segons notícias, en Romero Robledo 's dedica sols a veure com jagan a pilota.

Vostés preguntaran:—¿Y ell particularment no hi juga?

—No, senyors: la seva pilota, en Romero Robledo, ja fa molt temps que la té penjada!

Per veure fins a quin extrém está perturbada la política allà ahont se fica en Romero Robledo, fás-sinse càrrech de la següent notícia:

«Los federals, los carlins y 'ls reformistas de Guipúzcoa lluytarán plegats en las próximas eleccions, combatentlos los conservadors, liberals y republicans.»

Un verdader guisot de bacallá a la viscahina, fet ab bacallá podrit, ab tomátech macat y ab cebas de las que fan venir las llágrimas als ulls.

Ara com ara, no se 'ns deixa menjar res més que aqueixas porquerias.

En compensació dels molts disgustos que 's reben desde que 'ls conservadors governan, succeheixen fets de tant en tant de un caràcter recreatiu molt marcat.

Per exemple: la batalla campal que va estallar entre Lluïsos y Josefins dintre mateix de la iglesia parroquial de Sant Andreu de Palomar, mentres lo rector deya l'ofici. Va ser alló un solfejat en tota regla. Cop de punys, bofetadas, estiradas de cabells, mossegadas y guitzas.

Quan las ovellas del Senyor se posan a colar, guardevos de trobarvos entre-mitj. Per aixó lo gran que es no entrar may al corral ahont ellas se reuneixen.

Quan més en boga estava la candidatura d' Espartero pera 'l trono d' Espanya, un dels seus enemichs més acérrims, per lo que respecta a Barcelona, era en Carlos Altadill.

No podia sentirne parlar, que no lo combatis ab alguna de sas originals agudesas.

Un dia li deyan:

—¿Vols una persona mes honrada que D. Baldomero? Y ell responia:—Si tan honrat es, que 'l fassan caixe.

Tal es lo que acaba de succehir ab lo Sr. Sánchez Bustillo, a qui 'ls conservadors, en lo moment de pujar al poder, varen nombrar alcalde de Madrid.

Lo Sr. Sánchez Bustillo 's negava a atropellar la ley, no volia destituhir empleats, s' oposava a enviar a passeig als arcaldes de barri. Y 'ls conservadors trinavan y fins sortian ab l' amenssa de adoptar lo retrahiment en las próximas eleccions, demostrant aixis que si una cosa 'ls asfixia es l' atmósfera de la legalitat.

Y 'l govern, als quinze dias de haver nombrat alcalde al Sr. Sánchez Bustillo, l' ha tret del puesto.

Y l' ha nombrat director del Banch de Espanya.

Es a dir: l' ha fet caixer.

En Sagasta l' altre dia va esmorzar ab la reyna.

Y 'ls conservadors van posarse furiosos.

Perque en Sagasta, naturalment, per menjar havia de ensenyar las dents.

Un parell de cantarellas que rebo pel correu:

Que los morts no ressucitan
hi ha qui diu; pero no es cert;
perque sent un mort en Cánovas
torna a viure en lo poder.

Cólera morbo, miseria,
huelgas, tiros, garrotadas,
y un govern conservador...
¡ves, si 'ns n' han caygut de plagas!

A tots los ajuntaments d' Espanya se 'ls demana pel governador de sa provincia respectiva nota exacta de la filiació política dels regidors.

Si haguessen de seguir lo meu concell, tots ells respondrian lo mateix:

—«Desde que ha pujat en Cánovas tots nos hem tornat conservadors.»

Conservadors... del càrrech.

Aquell D. Joan de Austria, arxiduch que ha renunciat a todas sas prerrogativas y fins al seu noble apellido, adoptant lo de D. Joan Orth, ha arribat a la Plata manant un barco, y dedicantse ab fortuna a las operaciones de comers.

Altres prínceps y magnats se veuran obligats a emprendre per forza la ruta mateixa que D. Joan de Austria ha emprés voluntariament.

Y llavors lo marino Joan Orth, veyent la inutilitat dels esforços dels seus colegas, podrá dir:

—Senyors, en aquest mon dona probas de gran cordura tota persona que sab anticiparse als aconteixements.

CIRCO NACIONAL CONSERVADOR.

Los quatre clowns caps de colla,
que manejan lo tinglado:
l' Antonet, lo Sagunti
y 'ls dos celeberrims Pacos.

¡¡OBRA NOVA!!

UN BARRET DE RIALLAS

PER SERAFÍ PITARRA

IL·L·STRAT PER M. MOLINÉ

Preu: DOS ralets.—Se ven en totas parts.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA.—Car-bo-ne-ra.
2. ANAGRAMA.—Dropa-Padró.
3. TRENCA-CLOSCAS.—El anillo de hierro.
4. ROMBO.—

C
T O T
T E R R A
C O R T I N A
T R I L L A
A N A
A

5. GEROGLÍFICH.—Com més quintas, més quintas.
Han enviat las 5 solucions los ciutadans Nas de Lloro, Pauhet Prim; n' han enviadas 4, Sicuterat, Pere S. esqui-la y Un Mata-parench; 3, P. M. N., Ninot J. Arseni y Borrego; 2, Escolá gras, y 1 no més Apotecari brut.

XARADA.

Tinch una bona total
per notarhi apuntacions
un hu-dos d' aquestos hons
pera servir de missal.

Luego després tinch un ray
un barret d' acordeó,
y un gabinet molt bufó
que no crech que res-huymay.

AMADEO.

ANAGRAMA.

Un cert total recitava
una tot tan ben escrita,
que en Pepet que l' escoltava,
li deya:—Que se repita.

E. SUNYÉ Y S. LOPEZ.

TRENCA-CLOSCAS.

D LLEÓ PLET.

ALBI.

Formar ab aquestas lletas lo nom d' un noble catalá.
R. OJEDA LOPEZ.

TERS DE SÍLABAS

.. ..
.. ..
.. ..

Primera ratlla vertical y horissontal; tubércul; 2.ª, població espanyola; 3.ª, qualitat del que 's fica en lo que no déu.

CAP DE TRONS.

GEROGLÍFICH.

IX

IDILI VI

II

O E

P. TALLAPAS.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

F. Ciutadans Giné (a) Herú de casa, J. E. S., Ramón Peltx, J. Torra, A. Escofet, Dr. Tranquil, P. S. Pou, Un ab banyas, L. Molinera, Dr. A. Vendreller ch. A. C. y Barretina, F. Anista y Noy de Canet.—La que 'ns envian aquesta setmana no fa per casa.

Ciutadans A. Poltovi, Dominengo Bartrinanga, F. A. Misericordia, B. Pacu Mir, J. Alamaliv, Un Encatalanat, Llagosta y Sicuterat.—Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciudadá Aguilleta: La noticia, dat l' aspecte que ha pres la qüestió, la trobem una mica fora del sentiment que avuy domina.—J. F. C. (Vilanova y Geltrú): Siga l' enhorabona —L' Alegret: Haurá de acudir a un periódich diari y a la secció de avisos —Reng Nereb: L' article 's referira a algú de menor cuantia, y en aquest concepte despertaria poch interés.—Piripichilo: Los versos pe-can de l'arcs: més concretos produhirian més efecte.—P. Talladas: Gracias per l' envió: publicarem alguna cosa —E. Calls: Los versos son fluijos y bastant incorrectes.—Mut Xerraire: Envihi un' altra cosa, que vosté quan vol bo la millor.—Caspi: L' article es molt man-oy.—M. Garbí Ferrer: L' amor de un fondista es lo més sustancios: lo demés no 'ns serveix —Jaume Piquet: Rebadas las composicions: estan bé —J. M.ª Bernis: La contestació es molt ordinaria: l' altra fluijeta.—E. Sunyé y S. López: Aprofitarem la primera composició de las tres: las otras dos no n' van.—Un Vilas nes: La de vosté es fluija y poch nova —Josef: Va bé y gracias.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.